

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
„ЛУГАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА”**

«Затверджено»

Голова приймальної комісії
ДЗ „Луганський національний
університет імені Тараса Шевченка”

 проф. О. Караман

" 21 " березня 2022 р.

ПРОГРАМА

**фахового вступного випробування для вступу на навчання за першим
(бакалаврським) рівнем вищої освіти
Спеціальність – 227 Фізична терапія, ерготерапія
на основі ОКР «молодший спеціаліст» та «фаховий молодший бакалавр»
зі скороченим та нормативним терміном навчання**

ВСТУП

1. Фахове випробування – форма вступного випробування для вступу на основі здобутого (або такого, що здобувається) ступеня або освітньо-кваліфікаційного рівня вищої освіти, яка передбачає перевірку здатності до опанування освітньої програми певного рівня вищої освіти на основі здобутих раніше компетентностей.
2. Фахове вступне випробування проходить у формі комп'ютерного тестування з використанням закритих тестів з множиною варіантів та однією вірною відповіддю.
3. Результати фахового вступного випробування оцінюються за шкалою від 0 до 200 балів. Особи, які набрали на будь-якому вступному випробуванні менш ніж 100 балів, позбавляються права участі в наступному вступному випробуванні та в конкурсі.
4. Програма фахового вступного випробування включає питання з нормальної анатомії та фізіології, теорії і методики фізичного виховання, основ практичної діяльності у фізичній терапії та ерготерапії.

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Нормальна анатомія

1. Площини, осі, лінії та ділянки тіла людини. Рухи, що виконуються навколо осей.
2. Скелет людини, його частини. Кістка як орган. Зовнішня і внутрішня будова кістки. Класифікація кісток. Розвиток кісток.
3. Скелет тулуба. Хребтовий стовп у цілому. Особливості будови хребців шийного, грудного, поперекового відділів. Крижові хребці (крижова кістка). Ребра – класифікація ребер, особливості будови. Груднина. Скелет грудної клітки – форма грудної клітки, статеві відмінності.
4. Череп – форма, поділ на відділи, статеві та вікові особливості. Кістки мозкового черепа – потилична, тім'яна, лобова, скронева, клиноподібна. Кістки лицевого черепа – верхня щелепа, нижня щелепа, велична, решітчаста, піднебінна. Зовнішня і внутрішня основа черепа.
5. Додатковий скелет. Скелет поясу верхньої кінцівки (грудного поясу) – лопатка, ключиця. Плечова кістка. Кістки передпліччя – променева та ліктьова кістки. Кістки кисті – зап'ясткові кістки, п'ясткові кістки, кістки пальців. Кульшова кістка – клубова, сіднична, лобкова кістки. Таз – форма, поділ на відділи, статеві відмінності. Стегнова кістка. Кістки гомілки – великогомілкова та малогомілкова кістки. Кістки стопи – заплеснові кістки, плеснові кістки, кістки пальців.

6. Зовнішня будова скелетного м'яза. Класифікація м'язів – анатомічна, фізіологічна. Допоміжний апарат м'язів – фасції, синовіальні сумки та піхви, кісткові блоки.
7. Поверхневі та глибокі м'язи спини.
8. Зовнішні та внутрішні м'язи грудної клітки. Діафрагма.
9. Передні, бічні та задні м'язи живота. Топографо-анатомічні утворення в області живота – біла лінія, піхва прямого м'яза живота, пахвинний канал.
10. Поверхневі, надпід'язикові, підпід'язикові та глибокі м'язи шиї. Топографія шиї – трикутники та області шиї.
11. М'язи верхньої кінцівки (грудного поясу, плеча, передпліччя, кисти).
12. М'язи нижньої кінцівки (тазового поясу, стегна, гомілки, стопи).
13. Класифікація з'єднань кісток. Синовіальні з'єднання – кардинальні ознаки та допоміжні утвори суглобів. Класифікація суглобів.
14. З'єднання хребців.
15. З'єднання кісток черепа – фіброзні з'єднання (шви черепа), скронево-нижньощелепний суглоб.
16. З'єднання кісток верхньої кінцівки (плечовий суглоб, ліктьовий суглоб, з'єднання кісток передпліччя та кисти).
17. З'єднання кісток нижньої кінцівки (кульшовий суглоб, колінний суглоб, з'єднання кісток гомілки та стопи).
18. Анатомія дихальної системи. Гортань – хрящі гортані, з'єднання хрящів гортані, м'язи гортані, порожнина гортані. Трахея – зовнішня і внутрішня будова, біфуркація трахеї. Легені – розташування в грудній порожнині, зовнішня і внутрішня будова, сегментарний поділ легень, структурно-функціонально одиниця (ацинус). Плевра.
19. Анатомія серцево-судинної системи. Артеріальні судини – визначення, класифікація, будова стінки, закономірності розподілу артерій. Венозні судини – визначення, класифікація, будова стінки, специфічні венозні утворення (венозні сплетіння, венозні пазухи). Мікроциркуляторне русло – відділи, «чудова сітка».
20. Серце – зовнішня та внутрішня будова, топографія серця. Будова стінки серця. Артерії і вени серця.
21. Аорта – відділи, топографія, біфуркація аорти. Гілки дуги аорти – плечоголовний стовбур, ліва загальна сонна артерія, ліва підключична артерія. Грудна частина аорти – парієтальні і вісцеральні гілки. Черевна частина аорти – парієтальні і вісцеральні (парні і непарні) гілки. Кінцеві гілки аорти – спільні клубові артерії.
22. Особливості кровопостачання головного мозку, верхніх та нижніх кінцівок.
23. Система верхньої, нижньої порожнистої та ворітної вен.
24. Зовнішня та внутрішня будова спинного мозку. Провідні шляхи спинного мозку. Оболонки спинного мозку.

25. Головний мозок. Відділи головного мозку – довгастий мозок, задній мозок (міст, мозочок), середній мозок, проміжний мозок, півкулі великого мозку. Оболонки головного мозку. Черепні нерви.
26. Спинномозкові нерви – утворення нерва, поділ нерва на гілки.
27. Нервові сплетіння – шийне, плечове, поперекове, крижове. Гілки шийного сплетення – м'язові гілки, діафрагмальний нерв, шийна петля. Гілки плечового сплетення – короткі і довгі гілки (пахвовий, серединний, променевий, ліктьовий нерви). Грудні спинномозкові гілки – міжреберні нерви. Гілки поперекового сплетення – стегново-статевий, затульний, стегновий нерв, м'язові гілки. Гілки крижового і куприкового сплетення – м'язові гілки, сідничний нерв, великогомілковий і малоогомілкові нерви.

Нормальна фізіологія

1. Фізіологія збудливих тканин. Поняття про збудливі тканини, властивості збудливих тканин. Біоелектричні явища (потенціал покою і потенціал дії). Подразники, їх класифікація. Збудливість нерва і м'яза. Функції і властивості попереочнозмугастих м'язів. Механізм м'язового скорочення. Режим м'язового скорочення. Втомі м'язів.
2. Фізіологія серцево-судинної системи. Фізіологічні властивості серцевого м'яза. Серцевий цикл і його фази. Систолічний і хвилинний об'єм крові. Регуляція серцевої діяльності. Зовнішній прояв серцевої діяльності, електрокардіографія. Артеріальний тиск і артеріальний пульс. Регуляція судинного тону.
3. Фізіологія дихання. Зовнішнє дихання. Дихальні м'язи і вентиляція легень. Показники нормальної вентиляції легень. Дихання при фізичному навантаженні. Регуляція дихання.
4. Фізіологія центральної нервової системи. Властивості нервових центрів. Процеси збудження і гальмування в центральній нервовій системі. Рефлекторна діяльність центральної нервової системи. Рефлекторна дуга. Фізіологічні особливості різних відділів центральної нервової системи – спинного, довгастого, середнього, проміжного мозку, мозочка, кори великих півкуль. Координація рухів. Вегетативна нервова система.
5. Вища нервова діяльність. Безумовні і умовні рефлекси. Механізм і умови утворення умовних рефлексів. Види умовних рефлексів. Гальмування умовно-рефлекторної діяльності. Динамічний стереотип. Перша і друга сигнальні системи. Типи вищої нервової діяльності.

Теорія і методика фізичного виховання

1. Системи фізичного виховання: засади, умови функціонування.
2. Завдання фізичного виховання.
3. Засоби фізичного виховання: фізичні вправи, класифікація, зміст і форма фізичних вправ, техніка фізичних вправ.
4. Принципи та методи навчання у фізичному вихованні.

5. Фізичні якості: загальна характеристика та закономірності розвитку фізичних якостей, засоби розвитку сили, витривалості, гнучкості, спритності.
6. Формування рухових умінь і навичок.
7. Форми організації фізичного виховання.

*Основи практичної діяльності у фізичній терапії
та ерготерапії*

1. Загальні питання реабілітації: визначення, місце реабілітації в системі охорони здоров'я. Базова реабілітаційна термінологія: пошкодження, порушення життєдіяльності, інвалідність, соціальна недостатність.
2. Принципи, мета і завдання реабілітації.
3. Етапи реабілітації (гострий, підгострий, довготривалий).
4. Загальні принципи складання реабілітаційних програм.
5. Реабілітаційний потенціал і реабілітаційний прогноз, оцінка ефективності реабілітації.
6. Фізична терапія: визначення, цілі і завдання фізичної терапії, рухові дисфункції, сфери діяльності фізичних терапевтів, ключові компетентності фізичного терапевта.
7. Ерготерапія: визначення, цілі і завдання фізичної терапії, заняттєва активність, активності повсякденного життя (ADL, IADL), ключові компетентності ерготерапевта.
8. Реабілітаційна діагностика: визначення, складники реабілітаційної діагностики.
9. Реабілітаційне спостереження: визначення, об'єкти спостереження, оцінка рухової активності та особливостей будови тіла пацієнта/клієнта.
10. Опитування: визначення, типи опитування, структура опитування (анамнез життя, анамнез хвороби), етапи опитування, недоліки опитування.
11. Обстеження: визначення, стандартні методи обстеження.
12. Реабілітаційні втручання: визначення, класифікація.
13. Терапевтичні вправи: визначення, загальні принципи застосування силових вправ, вправ на витривалість, вправ на розвиток гнучкості та тренування балансу.
14. Масаж: визначення, вплив масажу на фізіологічні функції, правила проведення масажу, основні масажні прийоми.

Рекомендована література

1. Вільчковський Е.С., Курок О.І. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку : навч. посіб. Суми : ВТД «Університетська книга», 2008. 428 с.
2. Вовканич А.С. Вступ до фізичної реабілітації. Львів : ЛДУФК, 2013. 184 с.

3. Ганонг Вільям Ф. Фізіологія людини : підручник. Львів : БаК, 2002. 784 с.
4. Ерготерапія : підручник / О. Швесткова, К. Свещена та кол. Київ : Чеський центр у Києві, 2019. 280 с.
5. Лук'янцева Г.В. Фізіологія людини : навчальний посібник. К. : Олімпійська література, 2014. 184 с.
6. Магльований А. Основи фізичної реабілітації / А. Магльований, В. Мухін, Г. Магльована. Львів, 2006. 150 с.
7. Музика Ф.В., Гриньків М.Я., Куцериб Т.М. Анатомія людини : навч. посіб. Л. : ЛДУФК, 2014. 360 с.
8. Мухін В.Н. Фізична реабілітація. К. : Олімпійська література, 2000. 422 с.
9. Основи фізичної реабілітації / В.С. Язловецький, Г.Е. Верич, В.М. Мухін. Кіровоград : РВВ КДПУ ім. Володимира Винниченка, 2004. 324 с.
10. Теорія і методика фізичного виховання : підруч. для студ. вищ. навч. закл. фіз. виховання і спорту в 2 т. / за ред. Т.Ю. Круцевич. К. : Олімпійська література, 2017. 384 с.
11. Физиология человека / Е.Б. Бабский, В.Д. Глебовский, А.Б. Коган, и др. ; под ред. Г.И. Косицкого. М. : Медицина, 1985. 544 с.
12. Фізіологія. Короткий курс. / за ред. В.М. Мороз, М.В. Йолтухівський. Вінниця : Нова книга, 2019. 392 с.
13. Фізіологія людини : навч. посіб. / Є.О. Яремко, Л.С. Вовканич, Д.І. Бергтраум та ін. Л. : ЛДУФК, 2013. 208 с.
14. Фізична терапія : підручник / О. Швесткова, П. Сладкова та кол. Київ : Чеський центр у Києві, 2019. 272 с.
15. Худолій О.М. Загальна основи теорії і методики фізичного виховання. Х. : ОВС, 2007. 406 с.
16. Черкасов В.Г., Кравчук С.Ю. Анатомія людини. Вінниця : Нова книга, 2018. 640 с.
17. Шиян Б.М. Теорія і методика фізичного виховання школярів: підручник для студ. вузів фіз. виховання і спорту. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2001. Ч 1. 272 с.
18. Шиян Б.М. Теорія і методика фізичного виховання школярів : підручник для студ. вузів фіз. виховання і спорту. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2002. Ч. 2. 248 с.